

หัวข้อวิทยานิพนธ์	:	ครุสภาก : ศึกษาในแง่กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพครูและการควบคุมการประกอบวิชาชีพครู
ชื่อผู้เขียน	:	วิชาญ ส่าคุณ
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	รองศาสตราจารย์ ดร. พุนศักดิ์ ไวยสารวจ
สาขาวิชา	:	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	:	2548

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการจัดตั้ง องค์กรวิชาชีพครูและการควบคุม การประกอบวิชาชีพครู มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเป็นมาและบทบาทหน้าที่ของครุสภากที่ทำหน้าที่ขององค์กรวิชาชีพครูและการควบคุมการประกอบวิชาชีพครู ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพครูและการควบคุมการประกอบวิชาชีพครู วิเคราะห์ลักษณะ รูปแบบการจัดตั้งองค์กร วิธีการดำเนินงานและสถานะทางกฎหมายของครุสภาก อันจะนำไปสู่แนวทางในการจัดระบบองค์กรวิชาชีพขึ้นในระบบกฎหมายไทย และเสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งครุสภากให้เหมาะสม

ผลการศึกษาพบว่า ครุสภากมีสถานะทางกฎหมายเป็นหน่วยงานของรัฐ ประเภท องค์การมหาชน มีบทบาท หน้าที่ในการควบคุมการประกอบวิชาชีพการศึกษา ประกอบด้วย วิชาชีพครู วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา วิชาชีพผู้บริหารการศึกษาและวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาอื่น (ศึกษานิเทศก์) ทั้งนี้ วิชาชีพควบคุมที่อยู่ในความรับผิดชอบของครุสภากมีขอบเขต ควบคุมเฉพาะผู้ประกอบวิชาชีพการศึกษาดังกล่าวข้างต้นที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาขั้นปฐมวัย ขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน

มีองค์กรที่ใช้อำนาจของครุสภากสูงสุด คือ คณะกรรมการครุสภาก โดยมีคณะกรรมการ มาตรฐานวิชาชีพ แบ่งเป็นภาระของคณะกรรมการครุสภากในการทำหน้าที่ด้านการพิจารณาออกใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพการศึกษาและเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว รวมทั้งส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพการศึกษาและจรรยาบรรณ ของผู้ประกอบวิชาชีพการศึกษา และพบว่าจำนวนกรรมการที่มาจากผู้แทน ผู้ประกอบวิชาชีพการศึกษาในคณะกรรมการครุสภาก มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนกรรมการที่มาจากผู้แทนภาครัฐจำนวน 1 คน และจำนวนกรรมการที่มาจากผู้แทนผู้ประกอบวิชาชีพการศึกษาในคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนกรรมการที่มาจากภาครัฐ จำนวน ๕ คนและยังพบว่าเลขานุการคุรุสภามิได้เป็นกรรมการคุรุสภานายกุழุมนัยบัญชิตให้เป็นเลขานุการคณะกรรมการคุรุสภ่าท่านนี้

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างคุรุสภากับรัฐพบว่า กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจเพียงกำกับดูแลควบคุมคุรุสภากลับปฏิบัติตามนโยบายของรัฐและมิให้มีการละเมิดกฎหมาย หมายอ่อนจในการสั่งการไม่ และพบว่าคุรุสภามีความอิสระในการดำเนินงานน้อยกว่าองค์กรวิชาชีพอื่นในประเทศไทยและในต่างประเทศ เพราะมีข้อจำกัดที่คุรุสภามีสถานะทางกฎหมายเป็นหน่วยงานของรัฐในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ

วิทยานิพนธ์นี้ จึงได้เสนอแนะว่าในระบบกฎหมายไทยยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายกำหนดการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพให้เป็นระบบเดียวกัน ดังนั้น รัฐควรตรากฎหมายพิเศษขึ้นเพื่อกำหนดรูปแบบวิธีการบริหารงาน ลักษณะและองค์ประกอบของการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพและการควบคุมการประกอบวิชาชีพ และควรแก้ไขปรับปรุง “พระราชบัญญัติสภารัฐและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546” เป็น “พระราชบัญญัติวิชาชีพการศึกษา พ.ศ. ....” และควรใช้คำว่า “วิชาชีพการศึกษา” แทนคำว่า “วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาอื่น” เพราะเป็นคำที่ครอบคลุมวิชาชีพทั้ง ๔ ประเภท รวมทั้งแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการคุรุสภากลับคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพให้ผู้แทนผู้ประกอบวิชาชีพการศึกษามีจำนวนมากกว่าผู้แทนที่มาจากภาครัฐ ให้เลขานุการคุรุสภាបีบบูรณาการและเลขานุการคณะกรรมการคุรุสภากลับและคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพให้ผู้แทนผู้ประกอบวิชาชีพการศึกษามีจำนวนมากกว่าผู้แทนที่มาจากภาครัฐ ให้เลขานุการคุรุสภាបีบบูรณาการและเลขานุการคณะกรรมการคุรุสภากลับและคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภากำคำว่า “สภารัฐและบุคลากรทางการศึกษาเรียกว่า คุรุสภาก” เป็น “สภาวิชาชีพการศึกษา เรียกว่า คุรุสภาก” และควรแก้ไขปรับปรุงให้คุรุสภามีความเป็นอิสระโดยไม่ต้องอยู่ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เพื่อให้คุรุสภามีความเป็นอิสระในการบริหารงานแทน เช่น องค์กรวิชาชีพอื่นในประเทศไทยและองค์กรวิชาชีพในต่างประเทศ

Thesis Title	:Khurusapha : The Teachers Council Of Thailand : A Legal Aspect Of Its Organization And Control Of Teachers Profession
Author	:Wichan Sakhun
Thesis Advisor	:Assoc. Prof. Dr. Poonsak Waisamrauj
Department	:Law
Academic Year	:2005

ABSTRACT

This thesis aims to study the establishment of teacher professional organizations and the control of teacher profession in connection with the background, roles and responsibilities of Kurusapha, which is responsible for the teacher professional organizations and the control of teacher profession. The study also includes concepts, theories and the legal measures in relation to the establishment of teacher professional organizations and the control of teacher profession. In this study, the natures and patterns of the organization establishment, operating procedures and legal status of Kurusapha are analyzed. This brings about the guidelines in organizing the system of professional organizations in the Thai legal system and suggests the possible ways to appropriately amend the law on the establishment of Kurusapha.

It is found that Kurusapha has its legal status as the State's administrative unit in the type of public organization. It has roles and responsibilities to control the educational professions, comprising teacher profession, administrative profession of educational institutes and educational administrative profession and profession of other educational personnel (Educational Supervisor). The professions under the control and responsibility of Kurusapha has the controlling area merely for the obovemented professions working in the educational institutes and educational units in the childhood, fundamental levels and high education which is lower than the degrees in both public and private universities.

The organ which exercises the supreme power of Kurusapha is the Kurusapha Committee. In this respect, the Committee of Professional Standard to help lessen the burdens of the Kurusapha Committee by considering to issue the certificates of professional license to the educational professions and to revoke the said license. This also includes the promotion,

development and supervision of the compliance with the standard of educational professions and the ethic of educational professions. Moreover, it is found that the number of committee who is representative from the educational profession in the Kurusapha Committee is one person less than the number of committee who is representative from the public sectors and the number of committee who is representative from the educational profession in the Committee of Professional Standard is five persons less than the number of committee who is representative from the public sectors. It is also found that the secretary of Kurusapha is not the person from the Kurusapha Committee even though the law prescribes that the secretary must come only from the Kurusapha Committee.

For the relationship between the Kurusapha and the State, it is found that the Ministry of Education has only the supervising power over the Kurusapha in enabling it to comply with the State's policy and in preventing its violation of the law. In other words, the Ministry of Education has no power to render any order. Furthermore, it is found that Kurusapha has less working freedom than the other professional organizations in Thailand and other countries because there is restriction that Kurusapha has its legal status as the State's unit under the supervision of the Ministry of Education.

This thesis suggests that Thailand's legal system lacks legal measures to establish and unify the professional organizations. Therefore, the State should enact the special law to design the administrative patterns and procedures, natures and compositions of the establishment of professional organizations to be a criteria for the establishment of professional organizations and the control of the professional organizations. Moreover, "the Teachers and Educational Personnel Councils Act, B.E. ...." should be amended as "the Educational Profession Act, B.E. ...." and the expression "Educational Profession" should be replaced by "Teacher Profession, Administrators of Educational Institutes, Educational Administrators and Other Educational Professions" because the latter expression covers all four types of professions. The compositions of Kurusapha Committee and Committee of Professional Standard should be amended by providing the number of representatives from the educational professions more than those from the public sectors. The secretary of Kurusapha Committee should be amended by imposing to be the committee and the secretary of the Kurusapha Committee. The legal status of Kurusapha should be changed from "Teachers and Educational Personnel Councils is called Kurusapha" to "Educational Profession

Council is called Kurusapha". Finally, Kurusapha should be improved to have more independence without the supervision by the Ministry of Education so that Kurusapha can be independent in its administration similar to other professional organizations in Thailand and the professional organizations in other countries.

